

UPPSALA
UNIVERSITET

YTTRANDE

2025-03-18 Dnr UFV 2024/2111

Socialdepartementet

Box 256
753 05 Uppsala

Besöksadress

Dag Hammarskjölds väg 7

Handläggare

August Aronsson

Telefon

018-471 57 93

www.uu.se

August.aronsson@uu.se

Remiss av Bättre tillsammans - förslag till en uppdaterad nationell cancerstrategi

Uppsala universitet har anmodats lämna svar på denna remiss.

Nedanstående yttrande har utarbetats av en expertgrupp bestående av professor Anna Bill-Axelsson, institutionen för kirurgiska vetenskaper, docent Jakob Hedberg, institutionen för kirurgiska vetenskaper, professor Ingrid Glimelius, institutionen för immunologi, genetik och patologi och professor Lena Wettergren, institutionen för folkhälso- och vårdvetenskap. Fakultetshandläggare August Aronsson har tillhandahållit administrativt stöd.

Kort sammanfattning

Uppsala universitet tillstyrker förslaget med kommentarer.

Övergripande generella synpunkter

Övergripande generella synpunkter lämnas där det är tillämpligt.

Uppsala universitet anser att förslaget är välskrivet. Vissa termer förekommer dock som har en otydlig syftning i sammanhanget och skulle behöva definieras, såsom ”intelligent diagnostik”.

Utredningen trycker genomgående på att strategier och insatser inom vård och prevention ska vara evidensbaserade, vilket är positivt. Tyvärr är inte denna grundprincip alltid självvident. Risker finns därför att insatser som vilar på svag eller ingen evidens kommer att fortgå om det inte punktmarkeras och pekas ut en väg framåt. Uppsala universitet föreslår att det uttryckligen skrivs ut i strategin att insatser som vilar på svag eller ingen vetenskaplig grund måste genomföras inom ramen för studieprotokoll så att evidens genereras eller fasas ut för att frigöra resurser till verksamhet som vilar på evidens.

Forskning

Uppsala universitet välkomnar att strategin innehåller skrivningar om behovet av att inrätta fler forskningstjänster.

Strategin diskuterar behovet av förbättrade förutsättningar för klinisk forskning, bland annat potentialen att utveckla integrationen mellan forskning och cancervård. Detta är en viktig fråga, och Uppsala universitet vill lyfta fram att forskarnas möjlighet att bedriva klinisk forskning i praktiken ofta begränsas av hur stora resurser vården kan eller vill prioritera att avsätta för detta. Uppsala universitet föreslår därför att det

skrivs in i strategin att detta bör ingå i regionernas uppdrag att delta i klinisk forskning.

Uppsala universitet stöder skrivningen om att stärka möjligheten att hitta pågående nationella kliniska studier (s492). Många svenska forskare registrerar redan sina studier i internationella oberoende databaser men informationen om detta är ibland svår att tillgå. Uppsala universitet föreslår därför att det skrivs in i strategin att man ska arbeta för en funktionalitet där svenska studier som är registrerade på Clinicaltrials.gov, ISRCTN, Clinicaltrialsregister.eu eller ICTRP (WHO) med automatik inkluderas i den svenska studiedatabasen.

Generellt anser Uppsala universitet att vårdforskningen skulle behöva lyftas fram ännu tydligare i strategin, bland annat för att stärka regionernas incitament att skriva in den i sina budgetar.

Det är positivt att strategin lyfter kontaktsjuksköterskornas betydelse för en god och säker cancervård, men detta behöver förstärkas med konkreta åtgärder. Trots en positiv utveckling kan det konstateras att tillgången på kontaktsjuksköterskor varierar över landet och mellan diagnoser, och att tillgången på kontaktsjuksköterskor bör fortsätta prioriteras för att säkerställa en jämlik och god vård för personer med cancer. Förutom kontaktsjuksköterskor finns det behov av specialistsjuksköterskor i verksamheter som vårdar personer med cancer. Uppsala universitet föreslår därför att det sätts upp strävansmål för andelen kontaktsjuksköterskor och specialistsjuksköterskor i klinisk verksamhet, liksom för disputerade sjuksköterskor och förenade anställningar.

Överhuvudtaget anser Uppsala universitet att teamets betydelse är avgörande i cancervård och strävansmål för anställning av fysioterapeuter och arbetsterapeuter bör också införas. Ett annat problem är den låga andelen forskarutbildade sjuksköterskor och hälsoprofessioner i klinisk verksamhet. Uppsala universitet anser att det bör göras strategiska satsningar i form av forskarskolor riktade till hälsoprofessioner.

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning är en central del av cancervården. Detta gäller många professioner och Uppsala universitet stöder strategins skrivningar om satsningar på långsiktig kompetensförsörjning (1.4, sid 46).

Ansvarsfördelning och strukturer för samverkan

Uppsala universitet tillstyrker att CCC och RCC integreras. Det är välkommet att lärosätenas betydelse i CCC och RCC nämns i strategin, men detta skulle kunna skrivas fram tydligare, särskilt med avseende på långsiktig kompetensförsörjning. Uppsala universitet anser att universitetens roll behöver stärkas i ledning och styrning av cancervården, särskilt vad gäller att skapa attraktiva miljöer för klinisk forskning.

UPPSALA
UNIVERSITET

YTTRANDE

2025-03-18

Dnr UFV 2024/2111

Kunskapsstyrning

Uppsala universitet välkomnar att strategin tagit upp frågan om att utreda lagrummet för att underlätta registerstudier. För att underlätta för framtida utredningar vore det dock bra om det skrevs ut mer specifikt vilka lagrum det gäller och definierades en målbild för detta.